

Minulosť a súčasnosť Smrečian

V roku 2014 to bolo 715 rokov od prvej písomnej zmienky o obci Smrečany. História obce sa začala písať 12. apríla 1299, kde je spomínaná pod názvom Zemerchen podľa smrekových porastov, ktoré sa v jej okolí hojne vyskytovali. V polovici 14. storočia bol v obci postavený gotický kostol Obetovania Pána, ktorý je historickým klenotom dodnes. Kostol je vďačným objektom znalcov histórie, fotografov či maliarov a právom patrí medzi najcennejšie sakrálne pamiatky Slovenska. Okrem poddanských domov bola koncom 16. storočia architektúra Smrečian obohatená o zemianske kúrie, panský mlyn, faru. Obec bola vtedy najväčšou v okolí.

Najstarší známi predkovia rodu Smrečániovcov sú traja muži, ktorí mali pravdepodobne český pôvod - Beuch, Hauch a Polka. Zeman Serafin a Bohumír, ich potomkovia, figurujú ako prví majitelia Smrečian. Minulosť smrečániovského rodu sa teda odvíja od Bohumíra I., rovnako ako i zemianske rody Bánovcov, Podturniaskovcov, Pongráčovcov a Szentivánovcov. Zakladateľ rodu Mikuláša prijal kráľ Ladislav IV. v roku 1286 medzi uhorskú šľachtu. Smrečany sa stali hlavným sídlom rodu. Mnohí príslušníci rodu Smrečániovcov zastávali významné spoločenské funkcie. Príkladom je i Aristíd Smrečani, ktorý v rokoch 1900 - 1906 pôsobil ako najvyšší liptovský župan. O jeho prítomnosti v obci svedčí náhrobný kameň na smrečianskom cintoríne i kaštieľ so záhradou na okraji obce (dnešný Domov sociálnych služieb). Okrem tohto kaštieľa sa v obci postavilo viacero podobných stavieb, pričom niektoré sa už nezachovali - Letohrádok oproti hlavnému vchodu do hlavného Aristídovského kaštieľa, dom pre sluhov, Bogušovský kaštieľ, Szentivániovský kaštieľ, Vnukovský kaštieľ, Smrečániovská kúria.

Z dôvodu premnoženia vlkov v Liptove koncom 18. storočia dochádzalo na panských majetkov k značným škodám. Liptovská stolica preto vydala nariadenie o vyplácaní odmeny za každého uloveného vlka. Smrečianske lesy boli bohaté na túto škodnú zver, preto odmeny boli nezanedbateľným príjmom pre obecnú pokladnicu. Na spoločných pohonoch na vlky bolo napríklad v období rokov 1799 - 1839 ulovených 46 vlkov - a to i vďaka tzv. spoločným lapačkám na vlkov, ktoré obyvatel'ov Žiaru a Smrečian preslávili v celej Liptovskej stolici. Lapačky pozostávali z dômyselného systému sietí (asi 7 - 8 sietí, každá o dĺžke 30 - 40 metrov), do ktorých ľudia spoločne nahnali nechceného „agresora". Tento neskôr i historikmi vyhľadávaný a popisovaný systém našiel odozvu aj v oficiálnych znakoch obce, pečatiach a iných heraldických znakoch. Najstarší odtlačok pečate obce Smrečany sa datuje na 18. storočie, ďalší z r. 1848. Je na ňom vlk v sieti s textom „Sigillum posesionis Szmrecsan 1848", čo v preklade znamená "Pečať obce Smrečany 1848". Smrečany boli jednou z mála obcí, ktoré i v 20. storočí nepoužívali nápisovú pečať, ale vyobrazenie vlka ako symbolu, erbu obce. V r. 1994 prof. Jozef Novák na základe historických predlôh vypracoval dnešnú podobu znakov obce - erb je tvorený zeleným štítom, na ktorom je vyobrazený zúfalý vlk chytý do zlatej siete. Rovnaké farby - zelenú a žltú - má i obecná zástava s 5 pásmi, obdĺžnikovým tvarom s 2 klinovitými zástrihmi. Súčasný Smrečany sú dynamicky sa rozvíjajúcou podtatranskou obcou v blízkosti okresného sídla Liptovský Mikuláš. Ťažisko novej urbanizácie sa orientuje na južnom okraji obce. S rozvojom obce sa zvyšujú nároky na zabezpečenie najmä dopravnej infraštruktúry – cestných komunikácií, chodníkov pre peších, spevnených plôch pre dopravu, dopravne obslužných zariadení a autobusovej dopravy. Vzhľadom ku svojej atraktívnej polohe na úpätí Západných Tatier na vstupe do Žiarskej doliny je obec výrazne konfrontovaná zvyšujúcim sa dopravným zaťažením najmä v sezónnom letnom a zimnom období. Podľa publikovaných údajov TANAP-u bola dosiahnutá návštevnosť Žiarskej doliny v letnej turistickej sezóne 1200 ľudí denne.

Obec prevádzkuje kultúrny dom, detské ihrisko, viacúčelové ihrisko s umelým osvetlením pre futbal, tenis a volejbal, obecnú knižnicu (4500 kníh požičiava bezplatne), lisovanie ovocia – výroba muštu pre občanov v obecnej lisovni. V blízkosti Obecného úradu je postavené novovybudované hokejové ihrisko.

Obec spolupracuje s podnikateľskými subjektmi pri zabezpečovaní bežného fungovania samosprávnych funkcií. Podnikateľské subjekty sa podieľajú na naplňovaní rozpočtových príjmov obce a pomáhajú udržiavať nízku mieru nezamestnanosti (4 – 5%), ktorá je dlhodobo jedna z najnižších v rámci okresu i kraja. Nie zanedbateľný je i prínos podnikateľských subjektov na spolufinancovaní kultúrnych a športových podujatí.

- Poľnohospodárske družstvo so sídlom v Smrečanoch, rastlinná a živočíšna výroba, agroturistika, potravinárska výroba, stravovanie, doprava, píla a obchodné činnosti,
- Filip, s. r. o., kuchynské štúdio, nábytkárska výroba,

4.5.17 Smrečany

- Agrotem ZUMA Agro – predaj poľnohospodárskej techniky,
- Stolarstvo JaM združenie,
- penzión Dom Fraňa Kráľa s barom, Pohostinské služby Devečková, ubytovanie v súkromí – rekreačné domy Relax, Shalom, U Hološov, U Hajčov, Jasmin, Moravčík, Klongová, Mudrončeková, Pauko, Jančo, Mudroň, Žembová,
- predajne potravín COOP Jednota a Jasmin, predaj vína Jast,
- Účtovné a obchodné služby Moravčíková,
- Elmont – elektromontáže Alman, Elektroservis Moravčík,
- Kovovýroba Šuna,
- Prenájom koní, jazdenie Štaffenová, Matloň,
- Požičovňa náradia Žembová,
- Lesná výroba, pozemkové spoločenstvo a Ing. Antoška,
- Výroba hračiek a reklamných predmetov Šimúnová,
- Reklamné a fotografické služby Illéš,
- Kúrenie, voda Kordoš,
- Krajčírstvo Hrnčiarová.

Aktívne sú záujmové a občianske združenia v obci:

- Telovýchovná jednota Družba Smrečany – Žiar, oddiely futbalový, stolnotenisový, lyžiarsky - zjazdársky, skialpinistický, turistický,
- Obecný hasičský spolok, družstvá mužov, žien, mládežnícke,
- Slovenský zväz záhradkárov,
- Červený kríž,
- Jednota dôchodcov,
- Zväz mladých Smrečany,
- Združenie divadelných ochotníkov,
- Slovenský zväz protifašistických bojovníkov,
- Folklórna skupina.

Združenia majú kľúčový vplyv na rozvoj kultúrneho a športového vyžitia občanov. Úzko spolupracujú s volenými predstaviteľmi obce pri organizovaní spoločenských, kultúrnych a športových podujatí. Okrem pravidelných športových súťaží registrovaných futbalistov, stolných tenistov a lyžiarov (zjazdárov i skialpinistov) sa každoročne v obci organizujú podujatia: fašiangový sprievod obcou, spomienková oslava na oslobodenie obce, Deň matiek, Deň detí, sadenie mája, záhradkárska zábava, zázazdy na výstavy kvetov a pestovateľských potrieb, obecná jesenná výstava kvetov, ovocia, zeleniny a ručných prác miestnych občanov, výročie SNP, stretnutie občanov v mesiaci úcty k starším, stretnutia dobrovoľných darcov krvi, turistický výstup na Plačlivô v Západných Tatrách, pietna spomienka vypálenia obce fašistami 28. 10. 1944, pietna spomienka obetiam horských nešťastí v Žiarskej doline, slávnostné rozsvietenie vianočného stromčeka, ochotnícke divadelné predstavenie na Vianoce, zimný hokejový turnaj O pohár Jerguša Baču neregistrovaných dospelých a detí, veľkonočný turnaj neregistrovaných v stolnom tenise, Letný duatlon, Bokami Západných Tatier.

Prenos informácií smerom k občanom obec zabezpečuje prostredníctvom obecných verejných schôdzí a verejných zasadnutí zastupiteľstva, miestnym rozhlasom, obecným štvrťročníkom Smrečanoviny, informačnými tabuľami a internetovou stránkou smrecany.sk.

Obеды seniorom zabezpečuje rozvozom PD Smrečany, obec má 3 opatrovateľky.

Smrečany v roku 2022

Obec je bezpečná, má vybudované chodníky pre peších a modernú cestnú a cyklo dopravnú infraštruktúru, ktorá zvláda sezónne nápor turistov aj vďaka malým okružným križovatkám. Služby návštevníkom a domácim obyvateľom sú na vysokej úrovni, námestie sa stalo vyhľadávaným turistickým centrom. Pamiatky sú vynovené, bohatá miestna kultúra stavia na tradíciách. Mladí sa zapájajú do podujatí v obci, ktorá žije čulým spoločenským životom.

Stratégia pre dosiahnutie vízie obce

Občania obce a jej predstavitelia sú pripravení naplniť víziu budúcnosti

4.5.17 Smrečany

- sústavnou prácou samosprávy na zlepšovaní kvality života obyvateľov mesta v oblasti služieb a infraštruktúry,
- vytváraním podmienok pre vznik a udržanie pracovných príležitostí,
- kladením dôrazu na aktívnu občiansku spoločnosť a spoluprácu,
- ako aj šetrným využívaním prírodných zdrojov a aktívnou ochranou hodnôt územia.

Za prioritu je považovaná oblasť služieb a infraštruktúry.

Členovia pracovnej skupiny Smrečany

- Ing. Vladimír Šiarnik, starosta obce,
- Ing. Ľuboš Suský, poslanec,
- Peter Halaj, poslanec.

Návrh SPRO bol prerokovaný v obecnom zastupiteľstve 10. 12. 2015 (Uznesenie č. 39/2015) a zverejnený na pripomienkovanie na webovej stránke a úradnej tabuli obce v dňoch 27. 11. 2015 – 18. 12. 2015.

SWOT analýza Smrečian

Silné stránky	Slabé stránky
• výhodná poloha obce – kataster v TANAP-e, zároveň blízko okresného sídla, južná expozícia • prírodné a klimatické podmienky • vysoký podiel verejnej zelene v intraviláne • najnižšia nezamestnanosť v okrese • vybudovaná infraštruktúra (100% plynofikácia, napojenosť na verejný vodovod a kanalizáciu s ČOV) • dopyt po stavebných pozemkoch • kultúrne pamiatky, pamätihodnosti a história obce	• turistická infraštruktúra • športové a služby CR (informačné, stravovacie, ubytovacie, doplnkové) • rozbité cesty • neuspokojený dopyt po voľných stavebných pozemkoch • nedostatok zdrojov na opravu miestnych komunikácií a celkovú investičnú výstavbu v obci • Chátrajúce kultúrne pamiatky a pamätihodnosti potrebujú obnovu
Príležitosti	Ohrozenia
• spojenie kapacít – materiálnych, personálnych, finančných v rámci mikroregiónu najmä na vybudovanie infraštruktúry voľného času a CR • využitie externých finančných zdrojov	• ohrozenia prívalovými vodami z poľnohospodárskych pozemkov na východnej strane obce, potreba vybudovania odvodových kanálov prívalových vôd z poľnohospodárskych pozemkov s vyústením do miestneho potoka Smrečianky • zvyšujúce sa dopravné zaťaženie najmä v sezónnom letnom a zimnom období.

4.5.17 Smrečany

Špecifický cieľ 1	Zlepšiť základnú vybavenosť a služby v obci
Opatrenie 1.1 Opatrenie 1.2 Opatrenie 1.3	Podporiť rozvoj bývania Dobudovať dopravnú a technickú infraštruktúru v obci Zvýšiť bezpečnosť a skvalitniť sociálnu a občiansku vybavenosť
Kľúčové potreby Smrečian v oblasti základnej vybavenosti a služieb	<i>Poškodený povrch miestnych komunikácií komplikuje a sťažuje cestnú premávku miestnym obyvateľom, živnostníkom i turistickým návštevníkom obce i celej oblasti prístupu do Žiarskej doliny v Západných Tatrách. Bezpečnosť cestnej premávky na ceste III. triedy cez obec pre chodcov vzhľadom na nárast počtu prechádzajúcich motorových vozidiel do oblasti Žiarskej doliny v Západných Tatrách.</i>
Predpoklady pre úspešnú implementáciu opatrení	<i>Vybudovaná infraštruktúra (plynifikácia, napojenosť na verejný vodovod a kanalizáciu s ČOV), dopyt po stavebných pozemkoch, 60 pripravených nových stavebných pozemkov s inžinierskymi sieťami, kultúrne pamiatky, pamätihodnosti a história obce. ÚPD je schválené (2006). Pripravená a schválená projektová dokumentácia, územné a stavebné rozhodnutie na projekt dopravnej infraštruktúry, projektová dokumentácia a stavebné povolenie na projekt chodníka. Projektová dokumentácia revitalizácie centra bez stavebného povolenia.</i>
Aktivity pre opatrenia 1.1 – 1.3	
Investor/partner	
1.1 <i>Príprava územia pre IBV a výstavbu BD</i> - Príprava inž. sietí pre IBV Pod Hôrkami-juh (2015-2016, 60 pozemkov, komunikácia a osvetlenie - obec 322.000€, trafo a rozvody SSE 120.000€, T-com metalická časť 100.000€) 1.2 <i>Výstavba a rekonštrukcia dopravnej infraštruktúry</i> - Opraviť miestne komunikácie, chodníky a spevnené plochy a vybudovať nové parkovacie miesta pri kultúrnom dome (2016-2020, 486 tis.€) - Chodník pre chodcov I. – III. etapa (2015-2017, 307 tis.€). Z toho 67.000 € zrealizované v roku 2015 - Zriadenie malých okružných križovatiek na ceste III/018132 (2017-2020) 1.3 <i>Budovanie IKT sietí, zlepšenie technického stavu a vybavenia DHZ</i> - Vybavenie DHZ vozíkom s požiarnou výbavou (2015) <i>Výstavba a modernizácia zariadení sociálnej a občianskej vybavenosti</i> - Revitalizácia centra obce – turistické centrum okolie NKP gotický kostol, okolie kultúrneho domu, okolie DSS/bývalého smrečániovského kaštieľa, obnova námestia (500.000€) - Športový areál pre združenie právnických osôb Žiarska dolina a TJ Družba Smrečany-Žiar, futbal, volejbal, tenis – lokalita Žiare (v rokoch 2010 – 2015 zrealizované spolu 200.000€) - Zatrávnenie plochy pre futbal (2015, 50.000€) <i>Zabezpečenie sociálnej a zdravotnej starostlivosti</i> - Poskytovanie obedov seniorom v spolupráci s PD Smrečany - Opatrovateľská služba (3 opatrovateľky)	
- Obec - SSE - T-com - VÚC Žilina - PD Smrečany	
Predpokladané finančné zdroje	<i>vlastné zdroje obce, dotácia na základe Uznesenia Vlády SR, európske fondy, štátny rozpočet, SSE, Telekom</i>
Indikatívna finančná intervencia	1.925 tis.eur

4.5.17 Smrečany

Monitoring a hodnotenie špecifického cieľa 1				
Úroveň ukazovateľa	Ukazovateľ	Merná jednotka	Zdroj overenia	Počiatkové hodnoty
Výstupy (na úrovni aktivít)	• Celková výška verejných výdavkov vynaložených na prípravu nových stavebných obvodov (lokalít) • Celková výška verejných výdavkov vynaložených na výstavbu a rekonštrukciu dopravnej infraštruktúry • Celková výška verejných výdavkov vynaložených na sociálnu a občiansku vybavenosť/ sociálnu a zdravotnú starostlivosť • Celková výška verejných výdavkov vynaložených na projekty IKT a vybavenie DHZ	• tis. eur	• obec	0
Výsledky (na úrovni špecifického cieľa)	• Počet nových pripravených stavebných lokalít na bývanie • Celková dĺžka/plocha novovybudovanej a zrekonštruovanej motorovej dopravnej infraštruktúry • Celková dĺžka novovybudovanej a zrekonštruovanej nemotorovej dopravnej infraštruktúry (chodníky a cyklodopravné trasy) • Počet zrealizovaných projektov sociálnej a občianskej vybavenosti/ sociálnej a zdravotnej starostlivosti • Počet zrealizovaných projektov IKT a vybavenia DHZ	• lokalita • m/m2 • lokalita • projekt	• obec • partneri	0
Dopady (na úrovni strategického cieľa)	Spokojnosť obyvateľov regiónu s kvalitou života	• %	• vlastné zisťovanie • expertné skupiny obcí	• prieskum 2016 • expertíza 2016

4.5.17 Smrečany

Špecifický cieľ 2	Zvýšiť zamestnanosť a zlepšiť podmienky pre podnikanie
Opatrenie 2.1 Opatrenie 2.2	Vytvoriť podmienky pre zvýšenie zamestnanosti a rozvoj podnikania v obci Posilniť marketing obce a regiónu
Kľúčové potreby Smrečian v oblasti práce a podnikania	<i>Nedostatočná turistická infraštruktúra a služby CR (informačné, stravovacie, ubytovacie, doplnkové), rozbité cesty, nedostatok zdrojov na opravu miestnych komunikácií a celkovú investičnú výstavbu v obci. Obyvatelia obce, turisti návštevníci, vrátane cykloturistov, klienti a návštevníci Ústavu sociálnych služieb, školské výlety navštevujúce NKP Gotický kostol Obetovania Pána, obecné múzeum, hrnčiarsku dielňu a pod. Revitalizovať poškodené a opotrebované miestne komunikácie, chodníky a spevnené plochy s cieľom zatraktívniť, alebo aspoň neodradiť od budúcich návštev turistických návštevníkov obce, tranzitujúcich turistov do neďalekého TANAP-u.</i>
Predpoklady pre úspešnú implementáciu opatrení	<i>Územné rozhodnutie pre cyklochodník z Trnovca je schválené, popri Smrečianke je zachovaný lesopark. PD Smrečany je ekonomicky silný podnik, najväčší pestovateľ sadbových zemiakov na Slovensku, zamestnáva cca 100 ľudí, salaš, penzión, kone. Výhodná poloha obce – časť katastra v TANAP- e a zároveň blízko okresného sídla, južná expozícia obce, vysoký podiel verejnej zelene v intraviláne. Trvale nízka nezamestnanosť.</i>
Aktivity pre opatrenia 2.1 – 2.2	Investor/partner
2.1 <i>Budovanie infraštruktúry cestovného ruchu v obci</i> • Cyklochodník L. Trnovec – Žiarska dolina, časť Smrečany popri Smrečianke • Zasněžovanie a osvetlenie cyklochodníka na účely zimného bežeckého športu (2018), zimná údržba chodníka • Hokejové ihrisko – prevádzkovanie a údržba <i>Podpora tradičného hospodárenia a remesiel</i> • Podpora aktivít v oblasti cestovného ruchu • Obecné múzeum, tkáčsky stav • Hrnčiarske dielne, kurzy • Lisovanie ovocia pre obyvateľov obce <i>Podpora nových podnikateľských aktivít</i> • Zvyšovanie konkurencieschopnosti a diverzifikácie lesného hospodárstva • Reštaurácia s ubytovaním 14 lôžok, 88/48 stoličiek - leto/zima, bar 5 osôb (2017, 330.000€) • Ubytovanie na súkromí • Ústav sociálnych služieb	• Obec • Liptovský Trnovec • Liptovský Mikuláš • Žiar • Majitelia pôdy – Pozemkové spoločenstvo Smrečany • PD Smrečany • Remeselná dielňa Stará škola • Slovenský zväz záhradkárov
Predpokladané finančné zdroje	<i>vlastné zdroje investorov a obce, európske fondy</i>
Indikatívna finančná intervencia	330 tis. eur

Monitoring a hodnotenie špecifického cieľa 2				
Úroveň ukazovateľa	Ukazovateľ	Merná jednotka	Zdroj overenia	Počiatkové hodnoty
Výstupy (na úrovni aktivít)	• Celková výška verejných výdavkov vynaložených na podporu nových podnikateľských aktivít • Celková výška verejných výdavkov vynaložených na budovanie infraštruktúry cestovného ruchu • Celková výška verejných výdavkov vynaložených na podporu podnikania v poľnohospodárstve a lesníctve • Celková výška verejných výdavkov na projekty vytvárajúce pracovné miesta • Celková výška verejných výdavkov vynaložených na prezentáciu a propagáciu podnikateľských a samosprávnych aktivít • Celková výška verejných výdavkov vynaložených na vytvorenie a udržiavanie informačno-náučných trás	• tis. eur	• konečný prijímateľ • obec	0
Výsledky (na úrovni špecifického cieľa)	• Počet novovytvorených pracovných miest • Posilnenie ekonomickej stability podnikov • Počet nových podnikov a prevádzok • Počet podporených subjektov v poľnohospodárstve a lesníctve • Počet nových/zrekonštruovaných zariadení CR a cyklistických trás • Počet nových remeselných dielní a hospodárskych dvorov • Kapacita reštauračných a ubytovacích zariadení • Počet prezentačných a propagačných podnikateľských a obecných aktivít	• pracovné miesto • tis. eur • prevádzka • subjekt • dielňa • stolička/lôžko • aktivita	• konečný prijímateľ • obec • živnostenský úrad • databázy operačných programov • Register s. r. o.	0
Dopady (na úrovni strategického cieľa)	Spokojnosť obyvateľov regiónu s kvalitou života	• %	• vlastné zisťovanie • expertné skupiny obcí	• prieskum 2016 • expertíza 2016

Špecifický cieľ 3	Podporiť rozvoj občianskej spoločnosti			
Opatrenie 3.1	Zlepšiť kvalitu spoločenského života v obci a podporovať aktivity pre využitie voľného času			
Opatrenie 3.2	Zlepšiť znalosť územia a posilniť pocit hrdosti na obec/región			
Opatrenie 3.3	Podporiť spoluprácu na všetkých úrovniach v obci aj mimo nej			
Opatrenie 3.4	Zlepšiť medzilidské vzťahy			
Kľúčové potreby Smrečian v oblasti občianskej spoločnosti	Mladí ľudia sa sťahujú do mesta, v obci sa málo zapájajú do verejného života. Nízka priemerná dĺžka života mužov.			
Predpoklady pre úspešnú implementáciu opatrení	Silná členská základňa spolkov, aktívne členstvo, TJ najväčší príjemca 2% v okrese. Z obce pochádza niekoľko známych hokejistov, silná tradícia zimných športov, bežeckých pretekov. Ochotnícke divadlo – tradícia od roku 1908. Pozitívom je činnosť MAS Horný Liptov a jej projektová podpora.			
Aktivity pre opatrenia 3.1 – 3.4			Investor/partner	
3.1 Zvyšovanie informovanosti o živote v obci - Vydávanie obecného časopisu Smrečanoviny - Zriadenie novej (optimalizácia starej) webovej stránky obce - Konto facebook Podpora organizovania kultúrnych, športových a iných podujatí - Organizovanie a podpora spoločných regionálnych a mikroregionálnych kultúrnych aktivít a podujatí - Organizovanie zimných bežeckých pretekov - Letný vysokohorský duatlon, Bokami Západných Tatier - Divadelné predstavenia (niekoľko ročne, aj mimo obce) - Folklórna skupina zachováva tradície a ľudové zvyky 80. výročie otvorenia KD (2015) - Organizovanie letného podujatia záhradkármi Podpora fungovania spoločenských organizácií na úrovni obce - Priebežná podpora (1000€/rok) - DHZ (700€/rok) (v roku 2015 počet aktívne športujúcich obyvateľov 90, počet spolkov 13, počet členov spolkov 338, počet divadelných predstavení 2)			- TJ Družba Smrečany-Žiar (futbal, stolný tenis, hokej, lyžovanie, turistika, skialp) - Slovenský zväz záhradkárov - Červený kríž - Jednota dôchodcov - Zväz mladých - Združenie divadelných ochotníkov - SZPB - FS - Poľovnícke združenie Baníkov - Obecný hasičský spolok - Hudobná skupina Rock Therapy - Materské centrum - Remeselná dielňa Stará škola	
Predpokladané finančné zdroje		obec, európske fondy, Komunitná nadácia Liptov, sponzori		
Indikatívna finančná intervencia		12 tis. eur		
Monitoring a hodnotenie špecifického cieľa 3				
Úroveň ukazovateľa	Ukazovateľ	Merná jednotka	Zdroj overenia	Počiatočné hodnoty
Výstupy (na úrovni aktivít)	- Celková výška verejných výdavkov vynaložených na podporu informovanosti - Celková výška verejných výdavkov vynaložených na organizovanie podujatí v obci - Celková výška verejných výdavkov vynaložených na podporu spoločenských organizácií a ich aktivít	tis. eur	obec	0
Výsledky (na úrovni špecifického cieľa)	- Počet podporených spoločenských organizácií - Počet kultúrnych, športových a spoločenských podujatí - Počet informačných aktivít	- organizácia - podujatie - aktivita	obec	0

4.5.17 Smrečany

Dopady (na úrovni strategického cieľa)	Spokojnosť obyvateľov regiónu s kvalitou života	• %	• vlastné zisťovanie • expertné skupiny obcí	• prieskum 2016 • expertíza 2016
--	---	-----	---	-------------------------------------

Špecifický cieľ 4	Podporiť ochranu životného prostredia a udržateľné využívanie zdrojov	
Opatrenie 4.1 Opatrenie 4.2	Zvýšiť mieru zhodnocovania odpadov a likvidácie čiernych skládok Znížiť riziko negatívnych dôsledkov prírodných katastrof a katastrofických udalostí	
Opatrenie 4.3	Zavedenie postupov pre zvýšenie ochrany krajiny a krajinotvorby	
Kľúčové potreby Smrečian v oblasti životného prostredia	Zvýšenie účinnosti separácie TKO, prevencia pred povodňami a požiarimi. Zlepšiť energetickú bilanciú obecných budov.	
Predpoklady pre úspešnú implementáciu opatrení	Zníženie objemu a ceny vyvázaného odpadu (500€/kontajner/2015, 3-4 kontajnery/2015). Spolupráca s PD pri prevencii splavovaní pôdy nevhodnou výsadbou. Získanie externých finančných zdrojov.	
Aktivity pre opatrenia 4.1 – 4.3		Investor/partner
4.1 Budovanie systému separovania odpadu a spoločných kompostovísk - Odpadové hospodárstvo – prekrytie kontajnerov prístreškami, kompostovisko 4.2 Posilnenie vodozádržnej funkcie tokov, výstavba protizáplavových zariadení a protipožiarnych nádrží - Zdvihnutie mostíkov/lávok nad Smrečiankou - Odvedenie povrchových vôd z polí (záplavy spôsobené výsadbou „amerických“ plodín – kukurica, zemiaky) 4.3 Zníženie energetickej náročnosti budov - Zateplenie obecných budov (obecný úrad a kultúrny dom)		- Obec - PD Smrečany
Predpokladané finančné zdroje	štátny rozpočet, európske fondy, súkromné zdroje, rozpočet obce	
Indikatívna finančná intervencia	x tis. eur	

Monitoring a hodnotenie špecifického cieľa 4				
Úroveň ukazovateľa	Ukazovateľ	Merná jednotka	Zdroj	Počiatočné hodnoty
Výstupy (na úrovni aktivít)	• Celková výška verejných výdavkov vynaložených na budovanie systému separovania odpadov a likvidáciu čiernych skládok • Celková výška verejných výdavkov vynaložených na protizáplavové opatrenia • Celková výška verejných výdavkov vynaložených na zníženie energetickej náročnosti budov • Celková výška verejných výdavkov vynaložená na starostlivosť o vodné toky	• tis. eur	• obec	0
Výsledky (na úrovni špecifického cieľa)	• Počet nových kompostérov/kompostovísk • Zníženie ročnej spotreby primárnej energie vo verejných budovách • Počet aktivít zameraných na starostlivosť o krajinu • Počet zlikvidovaných čiernych skládok • Počet zrealizovaných projektov zameraných na protizáplavové opatrenia • Počet aktivít zameraných na starostlivosť o vodné toky	• projekt • kompostovisko • aktivita	• obec	0
Dopady (na úrovni strategického cieľa)	Spokojnosť obyvateľov regiónu s kvalitou života	• %	• vlastné zisťovanie • expertné skupiny obcí	• prieskum 2016 • expertíza 2016